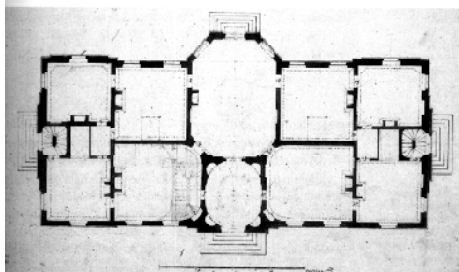
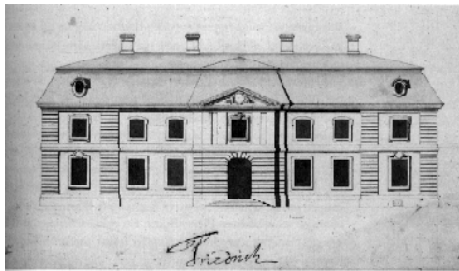


Expoziția de față a fost organizată ca urmare a faptului că o majoritate a secției de artizanat și design contemporan a Muzeului Național este constituită din obiecte donate de Bengt Julin și este intenționată ca un act de mulțumire față de donator. Calitatea artistică a obiectelor colecției este însă destul de variată. Vedem aici piese de perfecțiune meșteșugărească pusă în slujba bunului gust și a valorilor perene, alături de unele obiecte a căror principală calitate este doar aceea că ilustrează o tendință la modă într-un anumit moment, dar din păcate nu prea fericit din punct de vedere estetic și de gust. Din fericire, numărul lucrărilor de calitate prevalează.

"CARL HÅRLEMAN 300 DE ANI"

Cu ocazia împlinirii a 300 de ani de la nașterea arhitectului Carl Hårleman (1700-53), Muzeul Național (Nationalmuseet) din Stockholm organizează o expoziție comemorativă dedicată lui în perioada 16 iunie-10 septembrie a.c.

Carl Hårleman este una dintre figurile centrale ale secolului XVIII în Suedia. Introducând rococoul parizian în această țară, el i-a imprimat totodată o simplitate care a marcat după aceea întreaga arhitectură ce i-a urmat în timp. De aceea, Carl Hårleman este socotit de mulți istorici ai arhitecturii ca fiind părintele "simplității suedeze".



Carl Hårleman: Castelul Svartsjö.

Plan și fațadă purtând semnătura de aprobare a regelui Adolf Fredrik.

© Riksarkivet.

Carl Hårleman este cunoscut în special pentru definitivarea construcției și amenajerii interioare a Palatului Regal din Stockholm, precum și ca fiind creatorul castelelor de la Svartsjö, Svindersvik, Åkerö și a altor castele și conace care au constituit modele pentru alte construcții similare din Suedia. În expoziție sunt oglindite diferite domenii de activitate ale arhitectului cu ajutorul a numeroase proiecte originale acuareluate, schite, obiecte de artizanat artistic și mobile. Căci arhitectul Carl Hårleman a proiectat și urmărit execuția unor mari lucrări precum o seamă de palate și castele regale, conace nobiliare și grădini, a proiectat obiecte de artizanat artistic și artă decorativă, a întocmit desene pentru cataloage de modele pentru locuințe tipizate și a realizat arhitectură ocazională pentru serbările și ceremoniile regale.

Exemplele rococoului parizian în arhitectură au fost reinterpretate de Hårleman în funcție de materialele de construcție și condițiile suedeze. Acest lucru l-a făcut atât ca arhitect răspunzător pentru definitivarea Palatului Regal din Stockholm, început de Tessin cel Tânăr la 1697, cât și ca supraincendent și organizator al activității construcțiilor publice din Suedia. Aceasta a făcut ca stilul lui să influențeze

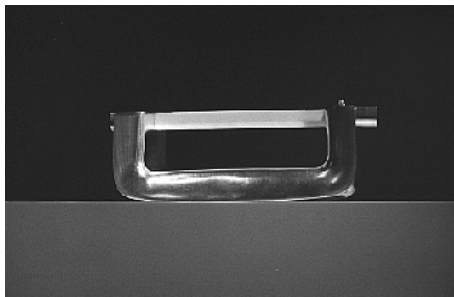
atât întreaga activitate de construcții tradiționale, cât și caracterul general al arhitecturii suedeze din secolul XVIII, rezultat într-un ideal artistic bazat pe utilitate, simplitate și echilibru moderat și care încă nu și-a pierdut actualitatea.

"lucruri"

ANDERS LJUNGBERG

La galeria Argint Suedez Contemporan (Nutida Svenskt Silver) din Stockholm sunt expuse în perioada 2-20 septembrie a.c. "lucruri" din argint executate de tânărul argintar și designer suedez Anders Ljungberg.

Artistul a ales el singur să-și numească obiectele expuse ca "lucruri". Expoziția numără șase obiecte, executate în principal din argint, în combinație cu materiale destul de ciudate în acest context: silicon, corian (o masă plastică), pânză de corabie, fibre de sticlă și chiar o bilă de biliard. Deși obiectele prezentate sunt numite cu termeni comuni, ca de exemplu "Cană", "Cutie", "Farfurie" sau "Castron", formele lor sugerează cu totul altceva.



Anders Ljungberg: "Cană".
Argint și corian.

Foto: Octavian Ciupitu / © CR.

Motivul acestei atitudini îl găsim în profesia de credință a autorului făcută în scris și pusă la îndemâna vizitatorilor în expoziție, în care el părăsește "înțelegerea lucrurilor pornind de la concepția generală clădită pe veșnice reflecții comune" și o înlocuiește cu "asociații care nu întotdeauna sunt de la sine înțelese și clare". Mai departe, el se declară în dezacord cu felul în care "modernismul a formulat condițiile pentru importanța formei și funcției în argintărie". Ljungberg consideră în final că acestea "trebuie puse sub semnul întrebării și discutate, pentru a crea o platformă contemporană pentru această formă artistică". Obiectele prezentate de el în expoziție le declară a fi rezultatul interpretării proprii a acestor prezumții. Întrebarea pe care ne-o punem este însă dacă "lucrurile" lui sunt într-adevăr soluția problemei, sau doar expresia unui curent personal, bazat pe idei proprii, preconcepute, referitoare la relația între forma obiectului și așteptările consumatorului asupra felului în care ar trebui să arate obiectul respectiv. Obiectele lui Ljungberg, foarte scumpe, combină argintul - metal nobil și durabil, cu material plastic, fibre de sticlă și silicon - materiale comune și perisabile, caracteristici ce influențează negativ întregul obiect. În plus, ele artată că și cum ar fi altceva decât sugerează numele lor: "Cana" arată ca o menghină, de exemplu. De ce nu vrea artistul să corespundă forma obiectului cu așteptările consumatorului? Ca pretenția lui să funcționeze, se cere și acceptanța publicului. Există vre-o valoare în sine în a acționa cotrar așteptărilor acestuia? Este mai bine să derutezi consumatorul, în loc să-l servești? Atitudinile provocatoare nu sunt agreeate de toate categoriile de consumatori - puțini sunt, se pare, cei care îndură asemenea provocări și cumpără, ceilalți se orientează către altceva.

Frumoase în sine, ce-i drept, cu un design a cărui estetică este sofisticată, "lucrurile" lui Anders Ljungberg conțin în sine contradicții între formă și utilitate ce le subordonează unei mode teribiliste. Teribilismele obișnuiesc, însă, să dispară odată cu vârsta, ceea ce duce, ca urmare, și la dispariția

modei respective. Fiind efemeră, moda se pretează de aceea doar obiectelor din materiale comune, pe care le arunci fără regret atunci când uzura morală o impune. A supune modei efemere un obiect ce conține, de exemplu, trei kilograme de argint alături de unele materiale perisabile, este un gest pe cât de surprinzător, pe atât de inutil.

"DAVID BAILEY

Nașterea stilului Cool"

Muzeul de Artă Modernă (Moderna Museet) din Stockholm prezintă în perioada 17 iunie-17 septembrie a.c. o expoziție dedicată activității fotografului englez David Bailey. Considerat a fi unul dintre cei mai cunoscuți fotografi ai Mării Britanii din ultimele patru decenii, Bailey s-a remarcat mai ales în anii 1960, în perioada numită "Swinging London". Lucrase mai întâi ca angajat al fotografului David Olin, pe atunci furnizorul principal al revistei Queen Magazine, și apoi ca asistent al fotografului de modă John French în Londra. În 1960, la vârsta de 22 ani, a început să lucreze ca fotograf free lance pentru ediția britanică a revistei Vogue. Numele lui a devenit repede la fel de cunoscut ca și cel al persoanelor pe care le fotografia: Mary Quant, the Beatles, Rolling Stones, The Who, Marianne Faithfull, Sandie Shaw, precum și actori ca Mia Farrow, Catherine Deneuve, Geraldine Chaplin, Sarah Miles, Jeanne Moreau, Julie Christie, Virginia McKenna, Peter Sellers, Michael Caine. A fotografiat de asemenea pentru revistele americane de modă Vogue și Glamour pe străzile din Londra și New York manechine ca Jean Scrimpton, Marisa Berenson, Penelope Tree și Twiggy, fiind cel mai apreciat fotograf al revistei Vogue din anii 1960.



David Bailey: Françoise Dorleac și Catherine Deneuve, 1966.

Foto: © David Bailey.

Imaginile lui Bailey sunt nu numai fotografii statice realizate în studio, ci și el își fotografiază modelele de modă atât în peisaj în aer liber, cât și în ambianță orășenească. Stilul lui era constituit din contraste puternice între punctele cele mai luminoase și zonele cele mai întunecate, în fotografii alb-negru. Aflându-se mereu în centrul evenimentelor și parcă totodată provocându-le, a realizat portrete ce constituie un document al personalităților epocii aceleia, făcând din ele un fel de icoane ale timpului respectiv.

Încă odată, activitatea de expoziții temporare a Muzeului de Artă Modernă din Stockholm este axată pe fotografii - obiecte efemere și perisabile, fie ele chiar artistice și sofisticate, ceea ce lasă însă mai puțin loc și timp prezentărilor de obiecte perene de artă majoră modernă și contemporană - pictură și sculptură. Caracterul expoziției este mai puțin artistic, cât mai ales nostalgic, imaginile prezente stârnind interesul mai mult pentru conținutul lor decât pentru realizarea lor artistică, ele având acum un aer adesea naiv și simplist și, fiind de modă, categoric depășit de timp, găsindu-și locul, mai degrabă, într-un muzeu de istorie decât într-unul de artă majoră. Și, totuși, măcar faptul că în această expoziție există prilejul comparării a două fotografii-portret ale aceleiași persoane la interval